

УДК 398.2:159.954:82-34

DOI: 10.33216/2220-6310/2025-111-1-184-194

«ШЛЯХ ГЕРОЯ» ЯК МОДЕЛЬ ДУХОВНОГО САМОПІЗНАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Т. Г. Тюріна

ORCID 0000-0001-9421-9350

Л. Г. Кудрик

ORCID 0000-0002-6668-085

У статті представлено шлях героя, описаний Джозефом Кемпбеллом у його праці «Тисячолікий герой», як універсальну модель, що відображає процес духовного самопізнання і трансформації особистості. Модель базується на архетипах, аналізі міфів, легенд та релігійних традицій різних культур, де герой проходить низку етапів, що ведуть його до глибшого розуміння себе, розкриття свого потенціалу. Духовний вимір моделі полягає в тому, що шлях героя є не лише зовнішньою пригодою, але й внутрішнім процесом, через який людина проходить, щоб усвідомити і розкрити свою справжню природу. Він ілюструє етапи боротьби зі страхами, егоїзмом, ілюзіями та обмеженнями, що в кінцевому рахунку веде до гармонії з собою і світом.

Розглянуто основні етапи подорожі героя, дано їх характеристику, запропоновано запитання для самокоучингу, які допоможуть глибше усвідомити та ефективніше пройти основні віхи самотрансформації. Показано, що модель «Шлях Героя» може стати потужним інструментом духовно-морального виховання молодого покоління, оскільки вона стимулює самопізнання і самоусвідомлення молодшої людини, яка проходить власний шлях дорослішання, що включає етапи, схожі на віхи подорожі героя. Модель дає зрозумілу і захопливу метафору внутрішнього росту; вчить усвідомлювати труднощі як можливість духовного зростання; допомагає побачити власне життя як історію з сенсом, сприяє формуванню моральної стійкості та відповідальності.

Обґрунтовано думку, що робота з моделлю мономіфу «Шлях Героя» актуалізує цінність героїзму; сприяє розвитку соціально-емоційних навичок дітей і молоді; заохочує шукати сенс у повсякденному житті, ставити цілі і йти до них, долаючи виклики; спонукає бути корисним іншим, розуміючи своє місце в суспільстві. Запропоновані різні види активності для учнів і студентів на основі моделі «Шлях Героя», які можна застосовувати в освітньому процесі.

Ключові слова: мономіф, архетип, герой, модель «Шлях Героя»,
духовне самопізнання, самоусвідомлення, самокоучинг,
трансформація особистості.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. «Шлях Героя» Джозефа Кемпбелла – це концепція, описана в його праці «Тисячолікий герой» (Кемпбелл, 2025). Вона представляє універсальну структуру подорожі героя, яка трапляється у багатьох міфах, казках і може бути використана як потужний інструмент самопізнання і самотрансформації. Модель «Шлях Героя» залишається актуальною в сучасному світі завдяки своїй універсальності і здатності пояснювати структуру історій, життєвих подій. Вона відображає фундаментальні аспекти людського досвіду, що дозволяє застосовувати її у різних сферах, таких як література, кіно, психологія, менеджмент, а також особистісний і духовний розвиток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Модель мономіфу «Шлях Героя», запропонована Джозефом Кемпбеллом, викликала інтерес у дослідників у таких галузях як літературознавство, порівняльна міфологія, сценаристка, психологія, антропологія тощо і залишається затребуваною в сучасній психології, терапії, духовності. Продовжують вивчати мономіф та його зв'язок із духовним розвитком і духовним самопізнанням, зокрема, такі західні автори: Ж. Х'юстон, М. Мічо, Р. Атман, Б. Браун, К. Армстронг, П. Кінгслі, М. Фокс, С. Гілліген, Дж. Пітерсон та ін. В українській науці модель «Шляху Героя» ще не набула широкої популярності. Окремі дослідники інтегрували її у свої роботи в галузі літературознавства, культурології, філософії, психології і педагогіки. М. Зборовський, Л. Стрельник, О. Забужко, С. Кримський, Г. Лозко, І. Коваль досліджують героїчні архетипи у міфології та літературі, їх вплив на формування духовної ідентичності в українському контексті. О. Гуцуляк пише про символізм «шляху» як елемента особистісного розвитку і духовного становлення. Т. Яблонська досліджує роль мономіфу у самопізнанні і вихованні.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Роль моделі «Шлях героя» у духовному самопізнанні особистості залишається недостатньо дослідженою в українській психолого-педагогічній науці.

Мета статті – показати значення моделі Джозефа Кемпбелла «Шлях Героя» для духовного самопізнання і становлення особистості, можливість її застосування в сучасному освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Мономіф або подорож героя – універсальний шаблон, на якому вибудовуються міфи народів світу. Він описує подорож героя через певні етапи, які ведуть до трансформації і повернення з новими знаннями і силами. Термін «мономіф» запровадив Джеймс Джойс, а завдяки американському історичу, письменнику, мислителю Джозефу Кемпбеллу поняття мономіфу злилося з концепцією шляху героя. Аналізуючи відомі міфи давнини, Кемпбелл дійшов висновку, що вони мають однакову структуру.

Спираючись на ідеї швейцарського психолога Карла Густава Юнга про архетипи, у 1949 Джозеф Кемпбелл розповів про архетип героя у своїй книзі «Тисячолікий Герой». «Архетипи, що їх необхідно відкрити й засвоїти, – пише автор, – достеменно ті самі, що крізь усі віки людської цивілізації визначали основоположні образи ритуалу, міфу і видіння» (Кемпбелл, 2025, с. 24). Героєм виступає чоловік або жінка, що зуміли пробитися крізь особисті та локальні історичні обмеження і стати загальноновизнаними постатями. Герой гине в сучасності, але відроджується для вічності – як універсальний, узагальнений образ (Кемпбелл, 2025, с. 25). Герой символізує людське прагнення до змін, самопізнання, розвитку і служіння.

Сьогодні люди продовжують шукати відповіді про сенс життя і призначення людини через архетипічні історії. «Шлях Героя» відображає природні стадії кризи, пошуку себе, внутрішніх конфліктів, прийняття викликів і трансформації, що дуже актуально в епоху глобальних змін, війни і невизначеності. Зростає інтерес до самоідентифікації, духовності та ментального здоров'я (Кримський, 2003), а «Шлях Героя» пропонує просту, потужну карту для індивідуального самопізнання і саморозвитку. Як герой казки, міфу, так і кожна людина, кожен народ реалізує право на самовизначення і творення себе, свого сьогодення та майбутнього.

Подорож героя поділяється на кілька етапів. Вона полягає в тому, що герой зі звичного світу потрапляє у незвичний, невідомий, сповнений небезпек і випробувань. Він змушений звершувати різного роду подвиги, в ході яких отримує певний дар і опиняється на межі смерті, але рятується дивовижним способом. З отриманим даром герой повертається у звичний світ та несе благо іншим людям. Класичний сюжет – дорослішання, ініціація та застосування здобутих знань на благо суспільства – з варіаціями повторюється у міфах різних народів світу. Етапи цього шляху тією чи іншою мірою співвідносяться і зі звичайним життям кожної людини. Криза підліткового, середнього віку, початок нового проєкту, пошук покликання – все це подорож героя, зі своїм покликом, випробуваннями та поверненням.

Розглянемо коротко основні етапи подорожі героя, а також запропонуємо можливі запитання для самокоучингу, які можуть стати могутнім інструментом самоусвідомлення на кожному щаблі. Самокоучинг – це технологія внутрішнього розвитку, що полягає у роботі зі своїми думками, внутрішніми станами, переживаннями; інструмент для пізнання себе, пошуку життєвих цілей і самореалізації; стратегія мислення, набір принципів і технік роботи над собою, управління собою і підтримання психологічного стану на належному рівні. Головний інструмент самокоучингу – ефективні, сильні коучингові запитання, які підштовхують особистість до розуміння себе і ситуації, що склалася (Кудрик, 2024, с. 97; Кудрик, 2019).

Початок подорожі – етап рутини: звичайна людина живе у звичному світі, залежить від зовнішніх обставин і від думки інших людей, перебуває у пастці соціальних доктрин, компромісів з власною совістю. Потенційний герой є поки що неповноцінною версією себе, але в глибині душі знає, що його чекає щось більше. На цьому етапі варто ставити собі запитання: *Що в моєму житті здається стабільним, але обмежує мене? Я задоволений від своєї рутини чи є відчуття застою? Що я упускаю у своєму житті? Які аспекти мого життя мене влаштовують, а які ні? Куди я живу, до якого берега рухаюся? Які завдання чи мрії відкладаю на потім?*

Далі герой відчуває поклик до пригоди, отримує виклик, який змінює його життя. Поклик приходить через людей, обставини, ситуації, написи... Це може бути бажання вирішити проблему, знайти відповіді на запитання чи подолати труднощі. Реальність заявляє, що нам чогось не вистачає, або ми отримуємо знак, що поточний стан речей може призвести до трагедії. У цей момент людина замислюється: залишити все як є чи йти за покликом? Більшість людей спочатку відкидають виклик, відмовляються відповідати на нього – через страх перед невідомістю, невпевненість, спротив, брак віри у свої сили, волі, рішучості, щоб розпочати подорож. І все ж вона опиняється перед необхідністю прийняти рішення, вийти із зони комфорту. Життя дає можливість прийняти виклик, пробудити в собі Героя. Варто запитати себе: *Як гостро я відчуваю потребу змін? Які нові цілі мене приваблюють? Що мене надихає і викликає бажання діяти? Які знаки, сигнали я отримую від світу, що кличуть мене на новий шлях? Чи дозволяю я собі проявлятися? Чи є в мене контакт зі своєю душею, своїм покликанням? Які поклики є у моєму житті зараз і які були в минулому? Як я реагую на виклики життя? Які страхи і сумніви заважають мені прийняти виклик? Наскільки я вірю у свої сили, довіряю собі, життю? Що я боюся втратити, якщо прийму цей виклик? Які негативні думки, переконання тягнуть мене назад? Як моє*

життя буде виглядати через кілька років, якщо я не прийму цей виклик? А яким може стати моє життя, якщо я наважусь на зміни?

У цей момент у долі героя має з'явитися наставник, який допоможе вирушити в дорогу. Цю роль може зіграти як реальна людина – друг, вчитель, родич, – так і якась річ, наприклад книга чи фільм. Без каталізатора, без підтримки когось більш сильного, могутнього герой може повернутися до звичного життя. Мудра людина, внутрішній голос допомагають знайти сили для продовження шляху. Запитання для самокоучингу: *Які наставники були в моєму житті? Хто зараз є для мене наставником? За що я вдячний своїм наставникам? Для кого я є наставником?* За допомогою наставника герой перетинає поріг звичного світу. Він розуміє, що життя, яке він бачив раніше лише з одного ракурсу, має безліч відтінків. Залишаючи позаду рутину, герой переходить символічну межу, після якої повернення до попереднього стану неможливе. Поріг – це важливі доленосні рішення, вікові цикли, етапи дорослішання, що впливають на ідентичність (відділення від батьківської сім'ї, народження дитини, сепарація від батьків, місць). Герой вчиняє конкретні дії, спрямовані на вирішення проблеми і реалізацію бажаних змін.

Коли герой переходить поріг, він неминуче стикається з перешкодами, небезпеками, ворогами. Йому не вистачає колишнього досвіду, щоб справлятися з новими завданнями, і він припускається помилок. Мета подорожі опиняється під загрозою. На героя чекають «дракони», які намагаються його зупинити: сумніви, страхи, брак знань, навичок. Драконами можуть стати: ключові травми; обмежувальні сімейні сценарії, переконання; взаємини з токсичними людьми; власні нересурсні стани і стратегії (депресія, тривога, залежність); тіньові аспекти особистості та ін. Дракони – свого роду партнери, завдяки яким можна відточити майстерність, пробудити енергію. Герой захищає свій поклик і тренується об драконів. На цьому етапі він має шукати союзників, які допоможуть перемогти «драконів», зустрічає інших мандрівників, які допомагають у подорожі. Розвиваються стосунки з найбільш значимими людьми, однодумцями, які розуміють і підтримують. Укріплюється зв'язок з сутнісними якостями, шліфуються навички, укріплюються ресурси. Запитання для самокоучингу: *Чи знайшов я своїх союзників? Які ресурси і знання потрібні для успіху? Яких знань чи ресурсів не вистачає? Чого я можу навчитися? Яку підтримку я можу знайти у друзів, сім'ї, професіоналів? Які книги, матеріали можуть допомогти у мандрівці? Як я можу укріпити взаємини з однодумцями? Яких потенційних ворогів я можу зустріти? Як підготуватися до зустрічі з ними? Які звички і якості мені треба розвивати для подолання перешкод?*

Якщо герою вдається подолати труднощі, він набирається досвіду і досягає критичної точки: найважчого випробування на шляху. Це може бути

складне завдання, серйозна розмова, доленосне рішення. У казках і міфах герой часто гине, але потім воскресає. Цей етап шляху – як випускний іспит. Стара версія помирає, ми оновлюємося (розлучення, розрив, втрати, проблеми зі здоров'ям, навколосмертний досвід). Це кульмінація подорожі – символічна смерть і трансформація его: хибне его вмирає, проявляється істинне я. Наступає фаза самозречення, переходу, коли герой відроджується в новій, зміненій якості. Відбувається психічне перетворення, преображення, осяяння. Запитання для самокоучингу: *Як мобілізувати всі мої сили? Що є головним іспитом на цьому шляху? Які стратегії і тактики допоможуть пройти випробування? Як використати свої сильні сторони і ресурси для подолання цього виклику? Які уроки я можу винести з минулих випробувань і невдач? Чого вчить мене моя хвороба? Який я учень? Чи вибираю я вчитися?*

Якщо герой долає точку «смерті», він отримує дар (у казці, міфі це багатство, принцеса, цілющий еліксир, Святий Грааль, амулет), новий досвід, який допоможе у подальшій мандрівці. Подарунком сили може стати нова стратегія, принцип, навичка чи звичка, – щось, чого людина не мала раніше. Щоб переконатись, що подарунок сили працює, герой стикається з новими випробуваннями. Але тепер він озброєний, навчається по-іншому реагувати на колишні ситуації та досягає в цьому успіху. Найголовніша нагорода – що він знайшов сам себе: герой став Героєм, пройшов урок на внутрішню силу і внутрішнє пробудження. У проблемі прихований подарунок: складні ситуації допомагають інтегрувати внутрішні ресурси і дають шанс змінити життя на краще. Зцілюючи рани, ми розкриваємо свій дар, стаємо новою людиною: з новим світовідчуттям, більшою впевненістю, відкритістю до світу. Запитання для самокоучингу: *Чи знайшов я себе? Чи став Героєм? Який подарунок сили у мене є? Які нагороди я отримую, подолавши випробування? Як я можу відзначити, відсвяткувати свої успіхи? Які нові знання і навички я здобув на цьому шляху? Чи досяг значимих цілей?*

Завершальні віхи шляху героя – повернення і служіння. Після проходження випробувань, повернення з чужих країв герой інтегрує отриманий досвід у повсякденне життя; вирішивши внутрішні конфлікти і зціливши біль, він живе більш осмислено і щасливо. Герой завершує цикл – повертається у вихідну точку, але з дарами і знаннями, які здобув під час мандрівки, в новій версії себе. Герой пройшов ініціацію, урятував себе – тепер йому випадає нагода боротися з вселенськими загрозами, рятувати увесь світ. Внутрішні зміни мають довготривалий позитивний ефект: ми здатні підтримувати інших, які переживають подібні випробування. Останнім кроком є передача історії про свою подорож. Щоб зберегти пережитий досвід, герой ділиться інформацією про нього зі своїм племенем, сім'єю, друзями, людьми, які оточували та підтримували його. Так він дає

можливість іншим використати його знання, спростити їх особистий «шлях героя», вносить цінний і значимий вклад у розвиток інших людей, світу. Запитання для самокоучингу: *Як я можу інтегрувати нові знання і досвід у своє повсякденне життя? Як я можу використати нові здібності для допомоги собі й іншим? Які зміни я можу внести у своє життя, щоб підтримувати розвиток? Як я можу продовжувати вчитися і рости? Чим я можу послужити іншим?*

Мета людського життя – духовне самопізнання та самовдосконалення, а також духовна самореалізація (Тюріна, 2017, с. 10). Модель «Шляху Героя» може слугувати символічною картою цього процесу. Духовний покликання – це момент, коли людина починає усвідомлювати, що її звичне життя вже не відповідає внутрішнім потребам, настає духовна криза, відчуття незадоволеності, втрата сенсу. Людина прокидається від духовної сплячки, усвідомлює, що існує щось глибше за межами матеріального світу. Запитання для самокоучингу: Який момент у моєму житті змусив мене замислитися над глибшими сенсами? Що я зараз відчуваю як покликання, хоча ще не розумію його природи?

Відмова від покликання – вагання, спроба залишитися в зоні комфорту. Спрацьовує внутрішній опір змінам, страх втратити стару ідентичність. Запитання для самокоучингу: Що мене стримує на порозі змін? Яких втрат я боюся, якщо піду за покликом? Які виправдання я шукаю, щоб не діяти? Далі, на етапі зустрічі з наставником, приходить духовний учитель, книга, інтуїтивне прозріння, що допомагає зробити перший крок. Запитання: Яка людина (досвід, ситуація) вказує мені шлях до себе? Які джерела мудрості (книги, інтуїція, віра) мене підтримують?

Далі – **перетин порогу**: герой переходить межу звичного світу, входить у сферу невідомого – медитація, духовна практика, внутрішнє дослідження. Приходять труднощі, але й підтримка; відбувається боротьба зі своїми «тінями» – страхами, минулим досвідом, а також усвідомлення внутрішніх союзників, сильних якостей. Запитання для самокоучингу: Який крок я готовий зробити, щоб почати шлях до себе? Що означає для мене «перейти межу звичного»? Які внутрішні тіні чи страхи заважають мені? Хто або що є моїми союзниками на цьому шляху? Як я реагую на випробування – з опором чи з довірою? **Найбільшим випробуванням, з яким стикається людина на шляху духовного самопізнання**, може бути глибока трансформаційна криза, «темна ніч душі», переживання втрати старого «я». Варто запитати себе: Чого я найбільше боюся у собі? Чи готовий я подивитися у свій біль, свою вразливість або самотність? Що може бути по той бік мого найбільшого страху?

Як результат роботи над собою людина отримує нагороду: розуміння, знання або силу, пробіск істинного Я, глибокий досвід єдності, любові, просвітлення. Запитання для самокоучингу: *Що я пізнав, пройшовши крізь темряву? Які якості я знайшов у собі (мужність, мудрість, любов)? Чи можу я це відчути зараз у тілі, в серці, в думках? Далі відбувається інтеграція здобутого духовного досвіду у повсякденне життя. Людина ділиться своєю мудрістю з іншими. Запитання: Як я можу жити з новим розумінням себе у звичному світі? Чим можу поділитися з іншими, щоб підтримати їхній шлях? Що означає для мене бути «героєм» у повсякденному житті? Ці запитання не мають «правильних» відповідей – вони відкривають простір для внутрішнього діалогу.*

Модель «Шлях Героя» стимулює самоусвідомлення молоді людини, тому вона може стати потужним інструментом духовно-морального виховання молодого покоління, що є дуже актуальним в умовах сьогодення (Бех, 2006). Духовний саморозвиток особистості (див.: Тюріна, 2009; 2017; 2012; 2021), розкриття інтуїтивного потенціалу людини (див.: Тюріна, 2010) – суттєві чинники духовного самопізнання. Адже кожна дитина, підліток проходить власний шлях дорослішання, який включає етапи, схожі на віхи подорожі героя: виклики, пошук ідентичності, сумніви, відкриття, перемоги над собою чи над обставинами, подолання криз, здобуття нових якостей. Міфічні герої стають віддзеркаленням переживань підлітка, допомагають долати спокуси, робити вибір між добром і злом на користь добра. Приклад героя сприяє розвитку етичного мислення; вчить співпереживання, хоробрості, самопожертви; пропонує модель морального вчинку в складних обставинах; додає оптимізму і натхнення. Проживаючи шлях героя через історії чи саморефлексію, дитина розвиває емоційний і духовний інтелект, духовне мислення.

З учнями і студентами можна організувати різні види активності на основі моделі «Шлях Героя», це можуть бути: інтерактивні вправи «Мій шлях героя», «Мій геройський день»; рольові ігри, театралізації, міні-вистава «Театр Героя»; письмова творча вправа «Напиши свою легенду, казку життя», структурування особистої історії за етапами мономіфу, створення власної «міфології» у формі коміксів, казок, відео, колажів, візуальних карт, ведення рефлексивних щоденників, створення презентацій; аналіз літературних і кінотекстів через мономіф, тематичні кіноперегляди з обговоренням та аналізом героїчних етапів, читання казок та обговорення основних віх подорожі казкових героїв; проєкт «Герої серед нас», духовна бесіда у форматі тренінгу «Коло Героїв», виховні години, бесіди та ін.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Модель мономіфу «Шлях Героя» має важливе значення для духовного самопізнання і

духовного становлення особистості. У духовно-моральному вихованні молоді ця модель виконує такі функції: допомагає прищепити моральні цінності через символи та історії; сприяє розумінню того, що справжній герой – це той, хто перемагає себе; підтримує дітей, підлітків, молодь у складних життєвих обставинах. «Шлях Героя» – метафора духовного самопізнання і самовдосконалення, діагностичний інструмент, що допомагає осмислено рухатися етапами особистісного та духовного розвитку, з розумінням того, що кожна внутрішня криза, кожен виклик – це частина глибшого процесу розкриття справжньої духовної сутності людини.

Необхідне подальше вивчення моделі номіафу «Шлях Героя» як виховного інструмента з метою її ефективного впровадження в освітній процес.

Література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: Наук. видання. К.: Либідь, 2006. 272 с.
2. Кемпбелл Джозеф. Тисячолікий герой. Пер. з англ. О. Мокровольського. Львів: Видавництво Terra Incognita, 2025. 416 с.
3. Кримський С. Заклики духовності ХХІ ст. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. 32 с.
4. Кудрик Л.Г. Самокоучинг. *Еніологічний словник енциклопедичний міждисциплінарний: навчальний посібник: у 6 т., т. 5.* Автор і укладач А.Л. Васильчук. Львів: ПП Сорока Т.Б. Друк на потребу, 2024. 552 с. С. 96-98.
5. Кудрик Л. Г. Самокоучинг. Як запобігти професійному вигоранню / авт.-упоряд. Л. Кудрик, А. Бешлей, У. Мельник. Київ: «Видавнича група «Шкільний світ», 2019. 216 с.
6. Тюріна Т.Г. Виховання духовності студентської молоді у ноосферному вимірі: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 284 с.
7. Тюріна Т. Г. Духовне пробудження особистості: характерні ознаки, умови та чинники. Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 2 (101), Ч.1. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 308 с. С. 197-210.
8. Тюріна Т. Духовне становлення особистості з погляду синергетики: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2012. 216 с.
9. Тюріна Т. Інтуїція: синергетичний підхід. Львів: СПОЛОМ, 2010. 136 с.
10. Тюріна Т. Г. Феномен духовності особистості: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2009. 232 с.

References

1. Bekh I. D. (2006). Vychovannja osobystosti: Skhodzhennja do dukhovnosti [Personal Development: The Ascent to Spirituality]: Nauk. vydannja. K.: Lybidj, 272 s. (ukr.)

2. Kempbell Dzhozef. (2025). Tysjacholykyj gheroj [The hero with a thousand faces]. Per. z anghl. O. Mokrovoljsjckogho. Ljviv: Vydavnytstvo Terra Incognita, 416 c. (ukr.)
3. Krymsjkyj S. (2003). Zaklyky dukhovnosti 21 st. [Calls for spirituality of the 21st century]. K.: Vydavnychy dim «KM Akademija», 32 s. (ukr.)
4. Kudryk L.G. (2024). Samokouchyngh [Self-coaching]. Eniologhichnyj slovnyk encyklopedychnyj mizhdyscyplinaryj: navchaljnyj posibnyk: u 6 t., t. 5 [Encyclopedic interdisciplinary eniological dictionary: textbook: in 6 vols., vol. 5]. Avtor i ukladach A.L. Vasyljchuk. Ljviv: PP Soroka T.B. Druk na potrebu, 552 s. S. 96-98. (ukr.)
5. Kudryk L. Hr. (2019). Samokouchyngh. Jak zapobighty profesijnomu vyghorannju [Self-coaching. How to prevent professional burnout] / avt.-uporjad. L. Kudryk, A. Beshlej, U. Meljnyk. Kyjiv: «Vydavnycha ghrupa «Shkiljnyj svit», 216 s. (ukr.)
6. Tyurina T.G. (2017). Vykhovannja dukhovnosti studentsjkoji molodi u noosfernomu vymiri: monohrafiya [Spiritual education of student youth in the noospheric dimension: monograph]. Ljviv: Vydavnytstvo Ljvivsjskoji politekhniki, 284 s. (ukr.)
7. Tyurina T. H. (2021). Dukhovne probudzhennia osobystosti: kharakterni oznaky, umovy ta chynnyky [Spiritual awakening of the personailty: characteristics, conditions and factors]. Dukhovnist osobystosti: metodolohiya, teoriya i praktyka: zbirnyk naukovykh prats., 2 (101), Ch.1, 197-210. G. P. Shevchenko (Ed.). Severodonetsk: EUNU Publishing House (ukr.)
8. Tyurina T. (2012). Dukhovne stanovlennja osobystosti z pohljadu synerghetyky: monohrafiya. Ljviv: SPOLOM, 216 s. (ukr.)
9. Tyurina T. (2010). Intujicija: synerghetychnyj pidkhid. Ljviv: SPOLOM, 136 s. (ukr.)
10. Tyurina T. G. (2009). Fenomen dukhovnosti osobystosti: monografiya [The phenomenon of personality spirituality: monograph], 232. Lviv: SPOLOM (ukr.)

«THE HERO'S PATH» AS A MODEL OF SPIRITUAL SELF-KNOWLEDGEMENT OF THE PERSON

T. G. Tyurina, L. Hr. Kudryk

The article presents the hero's journey, described by Joseph Campbell in his work «The Hero with a Thousand Faces», as a universal model that reflects the process of spiritual self-discovery and personality transformation. The model is based on archetypes, analysis of myths, legends and religious traditions of different cultures, where the hero goes through a series of stages that lead him to a deeper understanding of himself, the disclosure of his potential. The spiritual dimension of the model is that the hero's journey is not only an external adventure, but also an internal process through which a person goes through to realize and reveal their true nature. It illustrates the stages of struggle with fears, selfishness, illusions and limitations, which ultimately leads to harmony with oneself and the world.

The main stages of the hero's journey are examined, their characteristics are given, and questions for self-coaching are suggested that will help to more deeply understand and more effectively pass the main milestones of self-transformation. It is shown that the «Hero's Path» model can become a powerful tool for the spiritual and moral education of

the younger generation, as it stimulates self-knowledge and self-awareness of a young person who goes through their own path of growing up, which includes stages similar to the milestones of a hero's journey. The model provides a clear and engaging metaphor for inner growth; teaches us to recognize difficulties as opportunities for spiritual growth; helps us see our own life as a meaningful story; and promotes the formation of moral stability and responsibility.

The idea that working with the monomyth model «The Hero's Path» actualizes the value of heroism; promotes the development of social and emotional skills of children and youth; encourages people to seek meaning in everyday life, set goals and go towards them, overcoming challenges; encourages them to be useful to others, understanding their place in society. Various types of activities for pupils and students based on the Hero's Path model are proposed, which can be applied in the educational process.

Key words: monomyth, archetype, hero, Hero's Path model, spiritual self-knowledge, self-awareness, self-coaching, personality transformation.

Тюріна Тамара Георгіївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна). E-mail: tamara.h.tiurina@lpnu.ua

Tyurina Tamara Georhiyivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Sociology and Social Work of the Lviv Polytechnic National University (Lviv, Ukraine). E-mail: tamara.h.tiurina@lpnu.ua

Кудрик Ліліана Григорівна – кандидат філософських наук, доцент, доцент, завідувач кафедри педагогіки КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (м. Львів, Україна). E-mail: l_kydryk@ukr.net

Kudryk Liliana Hryhorivna – Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Pedagogy of the Lviv Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Lviv, Ukraine). E-mail: l_kydryk@ukr.net